MOWY
y
Konstytucye różne

Podczas Seymu Ordynaryinego pod Konfederacyą w Warszawie agituiącego się
In Publicum

Roku 1776.
WYDANE.

M O W A
JASNIE WIELMOZNEGO
A N D R Z E I A
OGINSKIEGO
SEKRETARZA
WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO, GENERALNEY KONFEDERACYI LITT: Y
SEYMOWEGO.
MARSZAŁKA
NA SESSYI SZOSTEY DNIA 2. SEPTEMBRIS
M I A N A,

NAYIASNIEYSZY KROLU PANIE MOY MIŁOSCIWY

PRZESWIETNE SKONFEDEROWANE STANY.

UCzyniona teraz przez Ichmć Panow Demarkatorow do Granic Roſſyiſkich relacya, otwiera na dniu dziſieyſzym uſta moie, w tenczas właśnie: kiedy dla dania świadectwa prawdzie, one otworzyć każdy ieſt obowiązany. Zaſzczycony będąc urzędem Sekretarza Rady, ſzła prawie cała ta negocyacya, Papiery, Ryſunki i Mappy do niey należące, przez ręce moie i znayduią ſię *in Archivo* Rady, Lecz wyżey zacząć potrzeba.

Nie tayno ieſt każdemu iako iuż to od dawnych lat przez długoletnie obce i wewnętrzne Woyny przytłumiona Edukacya i formowanie ſerc i umyſłow Obywatelſkich popſuły obyczaie, a te osłabiły ſprężyny Rządu i sforności.

Nie tayno, że z tąd wynikneło iż to tylko mniemaliśmy być dobrym powſzechnym, co zdaniem ſzczegulnym przez oſobiſte względy udecydowaliśmy. a gdy tak każdy myślał, ieden drugiemu nie uſtępuiąc, brał ſię do obrony i poparcia zdania ſwoiego, ani maiąc, ani ulegaiąc takiemu Sędziemu, ktoryby miał moc, albo pogodzić, albo przeważyć milionowe przedſięwzięcia.

Nie tayno, że z tąd wypłynęło zbieranie Partyi, gromadzenie Oſob, ktoreby *jurarent in verba Magiſtri*, upor i zaciętość przy oſobiſtym zdaniu, ktore podbiwſzy w przod umyſły zanoſiły potym do ſerc Obywatelow niezgodę, tam rozarzone podnietą właſney miłości, wybuchały potym w płomienie nienawiſnych utarczek i woien domowych.

Nie tayno że takim pożarem w popioł zoſtały obrócone większe od Nas Mocarſtwa, i że na przeſzłym *immediate* Seymie, za pomocą Naywyżſzey Opatrzności a za ſtaraniem i roſtropnym powodowaniem W. K. Mci Pana M. Miłł. ledwośmy reſztę Kraiu z tego ognia wyrwali, więc o tym mowić niebędę.

Stało ſię: poczynione ſą Ceſſye, naſtąpiły Traktaty; zoſtała demarkacya ktorą Seymuiące na ow czas Stany zdały na Radę przy Boku W. K.Mci nieuſtaiącą do approbacyi i ratyfikacyi na teraznieyſzym Seymie

Tu wyznać muſzę, iak nieſkwapliwie, iak roſtropnie Departament Intereſſow Cudzoziemſkich tę negocyacyą prowadził, przyświadczą Protokuły Konferencyi w Radzie *in pleno* czytane, iż *nil in tentatum reliquit*.

Zapatrzywſzy ſię Rada Patryotycznym i politycznym okiem na powiękſzenie Kraiu Rzpltey, przez powrocenie choć niezbyt wielkich cząſtek zabraney ziemi, na korzyści z handlu wynikaiące, na moderacyą Nayiaśnieyſzey Imperatorowey, ktora, nie to co przywłaſzczyć mogła, zagarneła, ale to co przez Traktaty ieſt iey uſtąpionym odgraniczyć żądała; uznaiąc w tey mierze niepoſzlakowaną wierność gorliwość i ſpokoyność Imść Panow Demarkatorow, do ſpoſobności tey Demarkacyi przychyliła ſię, ktora w obrębach Traktatow zamknięta, ſzkodliwą być niemogła, a względow handlowych i Politycznych ſtała ſię iuż użyteczną i ſtać ſię może użytecznieyſzą.

Narody Narodami ſzczęſliwość i exiſtencya Kraiow pomocą i przyiaźnią drugich utrzymuią ſię; Niech iuż nic niezoſtanie, coby było tamą Nayiaśnieyſzey Imperatorowey do zupełney z Rzecząpoſpolitą konfidencyi, przyiaźni i obrony przekonany ieſtem, iż naywiękſze ſzkody i utraty naſze z tąd naybardziey wypłyneły, że Dwor Petesburſki Intereſſow naſzych niebrał za ſwoie właſne.

Smiało więc mowię i życzliwie Oyczyznie moiey radzę, kiedy o przeczytanie i przyięcie podanego do Laſki Proiektu W. K. Mci i zgromadzonych Skonfederowanych Stanow upraſzam.

REGESTR
Konstytucyi y Mowów w tey Xiążce znayduiących się Roku 1776. WYDANYCH

Folio

REGESTR.

ordynacya

REGESTR

REGESTR.

Głos

REGESTR

Termin zwrotu lub zgłoszenie prolongaty.